

Stefan Widomski:

Tarvitseeko Eurooppa venäläistä kaasua, vai tarvitseeko Venäjä eurooppalaisia asiakkaita?

Jos historian kulku olisi ollut erilainen, niin saattaisi olla, että minäkin olisin etelä-pohjanmaalainen koska eteläpohjanmaalaiset 30-vuotisen sodan aikana yrittivät liittää Puolan Etelä-Pohjanmaahan. Siinä pyrkimyksessä he eivät kuitenkaan kummemmin onnistuneet, joten on teillä hyvät kuulijat jossain vielä parantamisen varaa. Eteläpohjanmaalaisista olen toisinaan kuullut sanottavan, että naiset ovat viisaita ja miehet hulluja, joten lapsista tulee viisaita hulluja. Minusta se on hyvä määritelmä, sillä elämässä yleisesti ja liike-elämässä erityisesti ei voi onnistua ellei ole hieman hullu, ja onnistuu vielä vähemmän ellei ole viisas. Joten ehkä molemmat ominaisuudet ovat hyödyllisiä.

Olin ajatellut puhua teille EU:sta kotimarkkinana, mutta tilaisuuden vetäjän pyynnöstä voin mielelläni lopuksi sanoa muutaman sanan Venäjästä, josta voin sanoa olevani jonkinasteinen asiantuntija.

Eurooppa kotimarkkinoilla, esim. Nokian näkökulmasta, missä olen ollut 34 vuotta töissä kansainvälisen kaupan parissa, riskeeraisi

Jos mietimme onko Euroopassa kotimarkkina-alueita, niin on itsestään selvää, että näin on. Meillä on yhteinen lainsäädäntö valvomassa, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet toimia ja meillä on instituutiot jotka valvovat näitä lakeja ja luovat niitä puitteita, joissa toimitaan. Rajoja on poistettu, ihmiset ja tavara liikkuvat vapaasti. Meillä on myös yhteinen raha, joka tekee kaikesta tästä paljon helpompaa, erityisesti yrityksille. Jos nyt katsomme tästä perspektiivistä sitä, mitä on tapahtunut sen jälkeen kun Suomi oli liittymässä EU:iin, olen ehdottomasti sitä mieltä, että Euroopan unioni oli ja on mahdollisuus. Mielestäni suomalaiset eivät myöskään ole niin tyhmiä, että olisivat EU:hun liittyneet, jos se olisi ollut (viitaten Eikka Kososen puheenvuoroon) enemmän uhka kuin mahdollisuus. Tässä yhteydessä voisin hieman riskeeraten sanoa, että jos Suomi ei olisi liittynyt EU:iin, niin tuskin olisi syntynyt nykyisenlaista Nokiaakaan. EU toi nimittäin mukanaan muutamia tärkeitä elementtejä, jotka mahdollistivat Nokian kasvun. Näistä tärkeimmät saattavat kuulostaa ilman selitystä paradoksaalisilta, sillä ne olivat *deregulaatio* eli säännösten poistaminen ja toisaalta *regulaatio* eli uusien säännösten tuominen. Aiemmin Euroopassa kaikilla mailla oli omia sääntöjä, jotka useissa tapauksissa tekivät kilpailun mahdottomaksi. Esimerkiksi Nokian osalta kilpailu oli mahdotonta mm. Ranskassa, Ruotsissa, Iso-Britanniassa ja Saksassa. Kun näitä rajoituksia ruvettiin poistamaan, yhtäkkiä monet suuret eurooppalaiset elektroniikkayritykset, kuten Sony ja Ericsson, menettivät monopoliasemansa. Nokia oli tuolloin vielä pieni ja tuntematon suomalaisyritys, mutta rajojen avautuminen avasi myös mahdollisuuden juuri tällaisille nuorille ja nälkäisille yrityksille, jotka olivat valmiita tekemään bisnestä uudella tavalla. Nämä vanhat ja kalkkiutuneet isot yritykset eivät puolestaan pystyneet uusiutumaan samalla tavalla. Tämä on yksi Nokian menestyksen takana oleva salaisuus.

Toinen taas oli regulatoristen asioiden käyttö. Nokia lähti jo kauan ennen Suomen EU-jäsenyyttä hakemaan yhteiseurooppalaista yhteistyötä. Tässä auttoi myös se, että Suomen maine puolueettomana maana oli Euroopassa hyvä. Suomalaiset yritykset hyväksyttiin eurooppalaisiin tutkimus- ja koulutusyhteistyöprojekteihin vaikka Suomi ei ollut EU:n jäsen. Sen jälkeen lähdettiin

luomaan eurooppalaisia puitteita, jotka antoivat meille mahdollisuuden päästä tärkeistä ovista sisään ja jopa vetää tiettyä johtavaa roolia. Esimerkiksi Nokian panos eräänkin yhteiseurooppalaisen standardin synnyssä ja sen puolesta lobbaaminen avasivat meille ovet yhteiseurooppalaiseen yhteistyöhön ja siten ensiksi Euroopan ja lopulta koko maailman markkinat. Nämä olivat ne asiat, jotka auttoivat maailmanvalloituksessa. Toisin sanoen EU:lla on ollut enemmän positiivista vaikutusta kuin mitä yleensä kerrotaan ja tiedetään. Näin siis näkisin EU:n suurena menestystarinana. Toki siinäkin on omat ongelmansa, mutta näinhän on elämässä yleensäkin.

On yksi asia, jonka haluan vielä mainita. Se on asia, jonka kanssa meillä on vielä tekemistä, ja se on eri kulttuurien kohtaaminen. Minulta, joka en ole syntynyt Suomessa, puuttuu suomalainen patriotismi ja se mahdollistaa minulle tietyn objektiivisuuden. Suomalaisilla ei ole mitään hävettävää omassa kulttuurissaan, päinvastoin, mutta kun menemme muualle maailmaan, on hyvä muistaa, että on olemassa muita kulttuureja ja toimintatapoja, jotka eivät ole omaa kulttuuriamme vähäisempiä tai arvokkaampia, vaan yhtä arvokkaita. Jos Luoja olisi halunnut, että kaikki toimivat kuten me Suomessa, hän olisi luonut pelkästään suomalaisia tähän maailmaan. Tämä on mielestäni asia, joka on hyvä pitää mielessä.

Mitä tulee aiemmin esitettyyn kysymykseen Venäjästä, voisin sanoa, että Venäjä on ja on aina ollut mahdollisuus. Jos joku näkee Venäjässä vain ongelmia, niin hänen pitäisi ostaa talo Sveitsistä ja muuttaa sinne. Me olemme maailman suurimman ”lehmän” vieressä, joten miksi emme vetäisi utareesta ja ottaisi maitoa talteen. Kaikki me tiedämme mitä Georgiassa tällä hetkellä tapahtuu. Syyllistä on silti mielestäni vaikea osoittaa, sillä se on historia, joka valitettavasti aina joskus lyö meitä korville. Silti, ennen kuin lähtisin eristämään Venäjää, niin mieltäisin useampaan kertaan. Kukaan ei ole niin paha kuin se korsto, joka heitetään hiekkalaatikosta ulos, sillä se korsto palaa aina takaisin kosto mielessään. Tällaista en haluaisi Suomen ja Venäjän suhteisiin. Ja mitä tulee kaasuun ja öljyyn, niin hyvät naiset ja herrat, se silmukka on jo kaulassamme. Siihen on nyt noin 20 vuotta liian myöhäistä reagoida. Se, mitä voimme mieltä on, miten nyt toimimme asian kanssa. Voimme ryhtyä uhittlemaan (tätä ovat muutamat maat yrittäneet ja millä seurauksilla?) tai yrittää toimia rakentavasti ja tuoda omat näkökohtamme esiin. Suomalaisilla ei mielestäni ole mitään syytä elämöidä. Meidän täytyy muistaa, että jokaisella kansakunnalla on oikeus ajatella omaa parastaan ja jos se joskus on pitää suu kiinni, niin onko se nyt niin vaikeaa?

Toiset kritisoiivat Venäjää siitä, että rikastuttuaan kaasulla ja öljyllä siellä on ruvettu törsäämään. Mielestäni se on itsestään selvää. Kaikki äkkirikkaat törsäävät, mutta Venäjällä kyllä osa näistä rahoista laitetaan tuotekehittelyyn ja tutkimukseen. Ja niilläkin rahat jotka törsätään (toivottavasti mahdollisimman paljon Suomen puolella) on elvyttävä vaikutus talouteen. Summittaisesti laskettuna olisi Suomen taloudelle uskomattoman hieno asia jos edes 5-10 % tästä rahasta saataisiin suunnattua Suomeen.

Kiitoksia!